

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus

JUULI 2023

Innustumine kui jumalik and ja edasiviiv jõud

Suvi on mitmel moel inspireeriv, sest on rohkem aega ja vabadust liikuda. Ka juulikuu Johannese Sõnumites rulluvad lahti mitmed suvehõngulised teemad. Neis on suvist kergust, rõõmu ja tänulikkust. Loodetavasti on need omal moel ka innustavad.

Suvi on vilkam reisimise ja kokkusaamiste aeg. Juuni lõpus tulid Haapsallu kokku hõbeleeri tähistajad. Haapsalut väisas ja toomkirikus jutlustas kunagi Haapsalu koguduses pühapäevakoolile ja usuõpetuse õpetamisele aluse pannud ning praegu Saksamaal tegutsev õpetaja Pille Talvar-Heckmann. Lapsi, kes rohkem kui 30 aasta jooksul on koguduses saanud oma esimesed ristiusu teadmised ja tunnetuse kirikust kui ühest suurest perest, on mitme Haapsalu kooli jagu. Isegi kui praegu ei ole kõik need lapsed ja noored koguduse aktiivsed liikmed või üldse liikmed, on neil pagas, millele tuginedes on lootust hakkama saada kogu elukaare jooksul. Pille külaskäigu puhul said pastoraadis kokku endised ja praegused pühapäevakooli (lastekiriku) õpetajad. Vaatasime ajas tagasi ning tõdesime, kui palju lastega tegelemise ja õpetamise kõrvalt õppisime ja kasvasime kristlastena ka ise. Pildialbumeid, päevikuid ja õppematerjale lehitsedes tundsimme möödunud aegade õnnistavat puudutust.

Inspiratsiooni ja koostegemise vaimu süvendas ka juuni alguses Jaani kirikus peetud EELK meediapäev. Tiheda programmiga kokkusaamise eesmärk oli kuulda asjatundjate ettekandeid, vahetada mõtteid, kuidas eri meediumites oskuslikult oma tegevust esitleda ja kajastada, ennekõike aga inspiratsiooni ammutada. Innustust ja julgustust sündis ka „Piibel köögis” toimkonna esmakordselt ülesastumisest suurema sündmuse toitlustamisel. Osalejate tagasiside oli julgustav. Saime päeva korraldamise ja toitlustamisega suurepäraselt hakkama.

Innustust ja värsked mõtteid toovad endaga kaasa ka leerikursuse lõpetanud. Täna sees lehes jagavad oma mõtteid värsked koguduse liikmed. Üks neist tõdeb, et soovib kuuluda kogukonda ning aeg-ajalt kuulata inspireerivaid jutlusi, mis aitavad mõista maailma ja inimesi paremini, nende hulgas iseennast. Koguduse liikmena saame endalt küsida, millised on meie ootused kogudusele ning kuidas oleme valmis kaasa aitama, et ka aastakümnete pärast võiks olla kiriku ukсед kõigile tulijaile avatud, kuulutataks Jumala Sõna, heliseks orel, ei lakkaks kirikuliste kooskäimine ja osadus. Innustav näide ühe koguduseliikme algatuslikkusest ja armastusest oma kodukiriku oreli vastu on talletatud Jaani kiriku oreli restaureerimisest rääkivas loos. Hea tahte, avatud meele ja oskusliku koostöö sümbioosis

saab sündida suuri asju, millest saavad osa koguduse liikmed ja ka kõik teised, kes meie pühakodadesse sisenevad. Jaani kirik on suvel avatud vabatahtlike abiga, enamik töid koguduses tehakse üheskoos. Kogudus püsib iga liikme toetusel ja pühendumusel.

Kogudus on uskllike kogukond – sina ja mina, meie kõik koos. Meie innustus ja ühine tegutsemine aitab kirikul kesta ja kasvada.

Kirikus võib igaüks leida midagi inspireerivat – kes evangeeliumi ja sakramente, kes palveid, kes vaikust, kes muusikat, kes ajalugu, kes arhitektuuri, kes kogukondlikku toimimist, kes uusi teadmisi ja tuttavaid, kes rõõmu, rahu, tröösti. Jumal kõnetab meid ka kirikus mitmel moel. Kõige aluseks on võime innustuda, mis on Jumalik and. See inspiratsioon võimaldab meil tegutseda lähtudes apostel Pauluse tunnistusest: „Sest ma ei häbene evangeeliumi, see on ju Jumala vägi päästeks igäihele, kes usub.” Rm 1:16

Kristel Engman
EELK vikaarõpetaja

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA JUULIS

- P, 2. juulil kl 11 jumalateenistus armulauaga.** 5. pühapäev pärast nelipüha. Teema: „Halastage!” Teenivad piiskop Tiit Salumäe, Kalle Jätsa ja organist Lia Salumäe (toomkirik).
- R, 7. juulil kl 9 hommikupalvus.** Teenib piiskop Tiit Salumäe (Jaani kirik).
- P, 9. juulil kl 11 jumalateenistus armulauaga. Apostlite pühapäev.** Teema: „Issanda teenistuses”. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja *stud. theol.* Siim Kallas, organist Lia Salumäe (toomkirik).
- R, 14. juulil kl 9 hommikupalvus.** Teenib piiskop Tiit Salumäe (Jaani kirik).
- P, 16. juulil kl 11 jumalateenistus armulauaga.** 7. pühapäev pärast nelipüha. Teema: „Armastuskäsk”. Teenivad praost Kaido Saak ja Teno Ilves, orelil Marge Kivi (toomkirik).
- R, 21. juulil kl 9 hommikupalvus.** Teenib piiskop Tiit Salumäe (Jaani kirik).
- P, 23. juulil kl 11 jumalateenistus armulauaga. Kirgastamispuha.** Teema: „Kirgastatud Kristus”. Teenivad piiskop Tiit Salumäe, Kalle Jätsa ja organist Lia Salumäe (toomkirik).
- 27.–30. juulil XXX Haapsalu vanamuusika festival.**
- N, 27. juulil kl 20 kontsert Johannese passioon, Johann Sebastian Bach.** Benjamin Glaubitz (evangelist ja tenoriaariad, Saksamaa), Alvar Tiisler (Jeesus), Maria Valdmaa (sopran), Danila Frantou (kontratenor), Janari Jorro (bass), ansambel Studio Vocale, Haapsalu festivali barokkorkester. Dirigent Toomas Siitan. Pilet 35 € / 25 € / festivalipass (toomkirik).
- R, 28. juulil kl 9 hommikupalvus.** Teenib piiskop Tiit Salumäe (Jaani kirik); **kl 17 kontsert „Fuugakunst”, Johann Sebastian Bach. Aapo Häkkinen** (klavessiin, Soome). Pilet 20 € / 15 € / päevapilet / festivalipass (Jaani kirik); **kl 20 kontsert. Inglise oratooriumiaariad, Georg Friedrich Händel.** Iestyn Davies (kontratenor, UK), Jupiter Ensemble (Prantsusmaa). Ansambli juht Thomas Dunford (arhilauto). Pilet 35 € / 25 € / päevapilet / festivalipass (toomkirik).
- L, 29. juulil kl 17 kontsert Il volo della fantasia, Itaalia 17. sajandi virtuoosne muusika, Sophia Prodanova** (viul, Bulgaaria); Kristiina Watt (kitaroon, UK/Eesti). Pilet 20 € / 15 € / päevapilet / festivalipass (Jaani kirik); **kl 20 kontsert Les Basses Réunies** (Prantsusmaa/ Eesti). „La Nascita del Violoncello – Bologna & Napoli” Bruno Cocset (tšello); Richard Myron (kontrabass); Imbi Tarum (klavessiin, orel). Pilet 30 € / 20 € / päevapilet / festivalipass (toomkirik).
- P, 30. juulil kl 11 jumalateenistus armulauaga.** 9. pühapäev pärast nelipüha. Teema: „Tõde ja eksitus”. Teenivad piiskop Tiit Salumäe, *stud. theol.* Tiina Kütt ja organist Lia Salumäe (toomkirik); **kl 14 Vana muusika – noored mängijad.** Haapsalu varajase muusika noortelaagri lõppkontsert. Segakava sooloonumbritest ja kammeransamblitest. Pilet 5 € / päevapilet / festivalipass (toomkirik); **kl 17 kontsert Musica Borealis. Eesti radadel.** Ansambel Floridante. Marco Ambrosini (*nyckelharpa*), Anna-Liisa Eller (kannel), Taavi Kerikmäe (klavikord, harmoonium), Villu Vihermäe (*viola da gamba*), Saale Fischer (klavessiin). Pilet 20 € / 15 € / päevapilet / festivalipass (Jaani kirik); **kl 20 kontsert Josquin the Undead.** Graindelavoix (Belgia), kunstiline juht Björn Schmelzer. Pilet 35 € / 25 € / päevapilet / festivalipass (toomkirik).

HAAPSALU VANAMUUSIKA FESTIVAL XXX – 2023

„Deus caritas est” - „Jumal on armastus”.

Tervitan selle püha Johannese, armastuse apostli sõnaga kõiki auväärt muusikuid ja armsaid kuulajaid. Kolmkümmend aastat on festivali jaoks imeliselt pikk aeg ja kinnitab, et ilma armastuseta ei oleks festival nii kaua elanud. Selle aja jooksul on kasvanud uus professionaalsete muusikute põlvkond. Muusikaelu Eestis läheb viljakalt edasi ning piiskopilinn Haapsalu on kutsunud viimase kolmekümne aasta jooksul festivalile muusikuid Eestist ja kogu maailmast. Festival algab sellel aastal Johann Sebastian Bachi „Johannese passiooniga”. Bach kirjutas oma parimas ajas 210 aastat tagasi „Johannese passiooni”, mis jõudis kuulajate ette 1724. Bach pöördus korduvalt tagasi Johannese passiooni juurde, parandas ja täiendas originaali. Bach pidas seda teost oluliseks oma loomingus.

Ees seisab taas kord väga rikkaliku kavaga festival – kaheksa kontserti.

Alustasin muusikaõpinguid noore poisina Kuusalus. Minu professor Hugo Lepnurm rõhutas alati: tuleb vaeva näha ja harjutada, ei ole mõtet tulla tundi, kui sa ei ole õppinud. Ta õpetas muusikat armastama ja see armastus on kandnud mind läbi elu. Kõikidel muusikutel on oma õpetajad, kes muudavad meid ajalooks, ühendavaks lüliks läbi aegade.

Professor Toomas Siitan on Haapsalu vanamuusikafestivali isa ja kaitsja ning hoiab seda elus ja värske. Igal aastal toob ta uusi muusikuid ja võtab kavasse midagi uut. Kümme aastat tagasi kirjutasin festivali vihiku tervituses: „Iga sündmus on imeline, aga minu arvates on veel suurem ime, et vaatamata küllaltki rasketele aegadele on festival toimunud järjepidevalt 20 aastat. --- Hea, et väärtused pandi õigesse järjekorda – esmalt vaimsed ja siis materiaalsed!”

2021. a EELK teeneteristi vastuvõtmisel ütles professor Toomas Siitan, et kultuurist võib kõnelda kahel viisil: kui „kultuuriga tegelemisest”, aga teise arusaama kohaselt on kultuur kogu meie olemine, kõik, milles me elame.

Algav festival on ülistus ajastute Issandale. Oleme elanud üle rasked haiguseajad, Euroopas käib sõda, Eesti ühiskond on lõhestunud, majanduses on keerulised ajad. Meie aga koguneme usus, lootuses ja armastuses!

Tere tulemast – kirikus on inglid, muusikud ja kuulajad.

Tiit Salumäe

piiskop, EELK Haapsalu Püha Johannese koguduse õpetaja

LEERIÕPILASTE MÕTTEID

Tere tulemast, värsked koguduse liikmed Kerli, Marten, Angela ja Rivo!

Kolmainupühal täienes kogudus nelja liikme võrra. Nagu tavaliselt, lõppes ka tänavune kevadleer esse kirjutamisega teemal „Minu ootused kirikule ja mina koguduse liikmena”. Konfirmeeritud olid nõus oma mõtteid jagama ka Johannese Sõnumite lugejatega.

- Koguduse liikmed ja kirik tervikuna on minu suhtes olnud sõbralikud, hoolivad ja uudishimulikud. On küsitud, kuidas läheb ja nii edasi.
- Mina sain koguduse liikmeks juba siis, kui mind ristiti Haapsalu toomkirikus õpetaja Tiit Salumäe poolt. Algul ma ei saanud eriti midagi aru, sest olin veel üsna väike, aga mulle räägiti sellest kodus. Kui olin natuke suurem, läksin lastekirikusse ehk pühapäevakooli. Seal on mulle väga meeldinud.
- Lapsepõlves olid ka minu parimad sõbrannad kristlased ja sain nendega eri teemasid arutada. Juba siis tundus, et kümme käsku on ainuõige alus elutee läbimiseks ka mittekristlastele.
- Kirikusse jõudes võiks inimene tunda, et ta on sinna oodatud, sest kirikusse tulles otsib inimene tegelikult ju turvalisust, mõistmist ja lootust.
- Kirik võiks tekitada tunde, et ma soovin siia tulla, ma tahan anda endast parema versiooni, et kõik tunneks ennast hästi. See soov tekib, kui inimene on saanud ise tunda Jumala

armulikkust ning tajub seda ka teistes ning enda ümbruses. Alles siis ta soovib seda kasvatada ka iseendas.

- Koguduse liikmena proovin ise lähtuda ütlusest „Ära tee teisele seda, mida sa ei taha, et sulle tehakse”.
- Minu ootused koguduse liikmena ja kiriku suhtes on, et lastele ja vanuritele oleks teave kirikus toimuva kohta ja Jumala Sõna rohkem interneti teel kättesaadav.
- Seoses eakamate inimestega ja tänapäeva ühiskonnaga, kus osal tuleb käia tööl ka pühapäeviti, võiks olla jumalateenistustel ülekanded ja ka järelvaatamise võimalus.
- Võiks teha ka kiriku tegevusest videoklippe, mis on selgitustega, milleks mida kasutatakse, miks vaimulikud nii riietuvad, miks mingi asi on oluline jne. Noored harivad ennast tihti interneti kaudu ning võib-olla see ärataks neis rohkem huvi Jumala ja kiriku vastu.
- Oleks tore, kui kirikust saaks osta ka pühitsetud küünlaid ja kodu kaitsvaid sümboleid.
- Minu ootused on, et saaksin kuuluda kogukonda ning aeg-ajalt kuulata inspireerivaid jutlusi, mis aitavad mõista maailma ja inimesi paremini, nende hulgas iseennast.
- Hea meelega panustan koguduse tegevusse oma aja ja oma erialaste teadmistega.

JAANI KIRIKU OREL SAI PÕHJALIKU REMONDI

Haapsalu Jaani kiriku ligi saja-aastane orel võib nüüd kümnekond aastat suurema remondita mängida, sest kõige hädapärasemad tööd on tehtud.

Orelimeister Toomas Mäevälja sõnul on pill justkui uus ja peaks kümme aastat rahulikult vastu pidama. Põhitöö oli oreli tuulekindlaks tegemine, see nõudis palju uusi puitosi ja nende täppisreguleerimist. Organist Lia Salumäe sõnul on ühe pilli tegemine väga peenike töö, detailid peavad millimeetri pealt klappima. Registreid ehk pille on oreil nüüd 16 asemel 17.

„Pool oreli on nüüd korralikust puidust. Viled jäid samaks, kõla ja väljanägemine samuti,” ütles Mäeväli. „Kõlaliselt on ta ilus pill.”

Enne jaani pani orelimeister oma tööriistad kokku, 28. juunil oli töö pidulikumat sorti üleandmine, tänukontsert Jaani kirikus.

Lia Salumäe ütles, et kui enne oli tal mängides palju ebakindlust, siis nüüd on lust mängida, mehhanismid on töökindlamad ja pilli kõla hoopis teine: „Saan oma tööd teha rõõmuga, ei ole muret, kas pill mängib või ei.”

Koguduse tänukirja said 28. juunil orelimeister Toomas Mäeväli ja linnaeape Urmas Sukles.

Jaani kiriku oreli remonti on aastakümnete jooksul mitu korda alustatud ja lõpetatud, oreli kallal on töötanud mitmed meistrid. Peamine, mis oreli sööb, on kiriku muutlik sisekliima. Kui kütet polnud, oli kirik niiske ja puidukahjureile soodne elupaik. 1975. aastal, mil Salumäed Haapsallu teenima tulid, olid kiriku lagi ja põrand, katusekonstruktsioonid, puupingid ja põrand putukatest puretud. Kahjustused on sedavõrd tõsised, et kogudusel tuli ehitada uus lagi ja katus.

Orel jäi toona remontimata ja riknes niiskes ruumis edasi, kuigi meistrid püüdsid pilli mängukorras hoida. 1990. aastate keskel leiti, et oreli ei saa enam taastada, aga 2000. aastate alguses arvas

sakslasest orelimeister Gerhard Schmid, et viled on head ja kõla parandamist väärt. Niiskusega lahti löönud viled liimiti kokku, parandati koitanud puitosad, kuid see töö ei jäänud pikalt püsima, sest puidukoi tegi kirikus oma hävitustööd edasi.

Kiriku kliima paranes alles 15 aastat tagasi, kui koos uue põrandaga pandi ka põrandaküte. See muutis kliima kuivemaks. Kirik on aasta ringi soe, ka talvel on sooja üle 10 kraadi.

„Orel ei riknenud edasi, aga mis oli riknenud, ise korda ei saanud,” kirjeldas Mäeväli. „Hakkasin uuesti putitama.” Aastate jooksul on palju auklikuks puretud osi välja vahetatud, et orel oleks tihe ja vastupidav.

Paari aasta eest pani Mäeväli esimesele manuaalile uue tuulepõhja: vahetas välja vilede all oleva hõredaks puretud puidust kasti, mis jagab viledesse tuult. Mullu sügisel hakkas tegema teisele manuaalile uut tuulepõhja ja aasta alguses oli seegi paigas. Sel aastal sai orel uue lõõtsa.

Kuigi pool pilli on nüüd justkui uus, on pooled osad veel vahetamata, koi on ikka sees ja purunemise oht alles.

Mäevälja sõnul tuleks talvel pill üle vaadata ja häälestada. „Iga orel tahab meistri kätt saada, Tallinna suuri oreleid hooldame igal nädalal, et pill töötaks,” ütles Mäeväli.

Oreli remondi põhirahastaja on olnud Haapsalu linnavalitsus. „See on ka ainuke Haapsalu ajalooline orel, millel on Cyrillus Kreek mänginud,” nimetas koguduse juhatuse esimees Madis Kütt. Remondiraha on tulnud ka eraannetustest ja korjandustest. Rahakogumise algatas Lea Salumäe, kui palus oma sünnipäevalistel annetada raha oreli remondiks.

Jaani kiriku oreli ehtasid vennad Otto ja Alfred Gutdorf 1934. aastal. Et kogudus oli vaene, püüdis köster Gustav Möll teistest kogudustest orele vilesid jm vajalikku hankida. Kui Tallinna Kaarli kirik sai uue oreli, sai osa vilesid Jaani kirik endale.

Registrite poolest on Jaani kiriku orel Läänemaa suurim, teine on toomkiriku ja kolmas Kullamaa orel.

Lehte Ilves

VALGETE ÖÖDE JA MUUSIKA LUMMUSES

Väljas on suur suvi ja nagu ikka juunis, toimus Haapsalu Valgete Ööde festival, muusikasündmus, mis on kindlalt paigutunud meie linna kultuurimaastikule. Nelja päeva jooksul olid eri paikades kontserdid, samuti kultuuriloolised rännakud ja kohtumised. Kuna igale sündmusele ei ole võimalik jõuda, lubatagu siinkohal pisike põimik kolmest kontserdist.

16. juunil andis toomkirikus kontserdi Eesti Rahvusmeeskoor Mikk Üleoja juhatusel. Kontsert oli pühendatud Rudolf Tobiase – meie esimese akadeemilise haridusega helilooja – 150. sünniaastapäevale. Repertuaar koosnes põhiosas Tobiase kooriloomingust ja koraaliprelüüdidest (orelil Piret Aidulo), lisaväärtuseks Tobiase põlvkonna Artur Kapi ja Cyrillus Kreegi ning meie kaasaegsete Mart Jaanson ja Riho Esko Maimetsa loomingu. Kontserdi kõrgpunktiks olid loomulikult viimastena esitatud „Otsekui hirm kisendab” (tekst 42. psalmi alusel) ja „Eks teie tea” (1. Korintose kiri 3:16). Eks just praeguses maailmas peaksime janunema elava Jumala järele teadmaks, „et me Jumala Tempel oleme ja et Jumala Vaim me sees elab”.

Kahel järgmisel päeval olid kammerlikud kontserdid Jaani kirikus. Laupäeval astusid publiku ette viiuldaja Arvo Leibur ning Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia keelpilliüliõpilased. Ettekandel olid Antonio Vivaldi keelpilliteosed, mis ta on loonud Ospedale della Pietà (Veneetsia nunnaklooster ja orbudekodu) kasvandikele, kelle õpetajaks ta oli. Tolle ajastu hõngu on kujutanud oma romaanides ameerika prosaist Barbara Quick („Vivaldi neitsid”) ja itaalia kirjanik Tiziano Scarpa („Stabat Mater”). Viimastest teostest luges kontserdil vahekatkeid noor näitleja Maria Teresa Kalmet. Mõlemad teosed on ilmunud eesti keeles ka tervikuna. Kontserdi lõpupalaks pidi kavakohaselt olema „Kevad” tsüklist „Neli aastaega”. Ehkki astronoomiline kevad tiksuski oma lõpupäevi, valitses väljas juba suvine kuumus, nii et pillikeeltelt paiskusid kuulajatele hoopis „Suve” helid. Pala võeti vastu ovatsioonidega ja läks kordamisele.

Festivali lõpetas kitarrist Kirill Ogorodnikovi ja keelpillikvarteti kontsert „Hapsal”. Kavas olid Boccherini, Castelnuovo-Tedesco ja Andre Maakeri teosed. Viimane on loonud mitmed oma palad

inspireerituna eri kohtade olustikust. Ta on öelnud, et Haapsalu on teda kütkestanud oma romantilise vanalinna ja peente pitsallidega. Tõepoolest, need õhkõrnad mustrid olid hoomatavad ka muusikas. Ja lõpetuseks: Valgete Ööde festivali järgsel nädalal astus toomkirikus üles Western Washington University Concert Choir (Lääne-Washingtoni Ülikooli kontsertkoor). Noored olid Soome-Eesti turneel ja enne Haapsalut oli esinetud Tamperes, Helsingis ning Tallinnas Mustpeade Majas ja Pirta kloostris. Kavas oli sakraalmuusika, kust ei puudunud Kreek (eesti keeles!) ja Kõrvits; afroameerika spirituaalid ja eri rahvaste rahvalaulude kooriversioonid. Publik ei olnud kahjuks kuigi arvukas, kuid kohalolijad said kindlasti hea elamuse koori võimsast kõlast ja emotsionaalsest esitusest. Juunikuu on lõppenud, kuid muusika ei lõpe. Jälgige teateid ning toitke oma vaimu ja hinge iluga!

Tiia Laar

EESTI KIRIKU LUGEJAD KÜLASTASID HAAPSALUT JA HIIUMAAD

Ajalehe Eesti Kirik tänavune lugejareis tõi reisihuvilised kirikulehelugejad suvisesse Haapsallu ja Hiiumaale. Reis toimus 28.–29. juunil Eesti Kiriku toimetuse korraldamisel. Üle 40-liikmelise reisigrupiga liitus inimesi Eesti eri paikadest.

Esimese reispäeva marsruut oli Tartu–Tallinn–Haapsalu–Kärdla. Piiskop Tiit Salumäe võttis külalisi vastu Haapsalu Jaani kirikus, tutvustas kiriku ajalugu ja näitas koguduse tööruume. Seejärel oli giidiga ekskursioon Haapsalu linnuses. Meie toomkirik avaldas paljudele sügavat muljet. Pärast rikkalikku lõunasööki Haapsalu kultuurikeskuse kohvikus asutigi juba Rohuküla sadama poole teele. Hiiumaal jätkus samuti tihe programm: poolteise päeva jooksul külastati Tahkuna tuletorni, Estonia hukkunute mälestusmärki, Reigi kirikut, Kõpu tuletorni, Mänspe kabelit, Emmaste kirikut, Käina kiriku varemeid, Rudolf Tobiase majamuuseumi ja Kassari kabelit. Hiiumaal olid reisigrupile giidideks õpetajad Triin ja Kristjan Simson.

Meie kogudusest osales reisil Aime Animägi. Kodus tagasi olles ütles ta, et on õnnelik, aga väsinud. „Programm oli põnev, aga väga tihe. Kohtusin huvitavate inimestega,” jagas Aime oma muljeid ja lisas, et nii palju kui võimalik, on ta alati Eesti Kiriku lugejareisidel kaasas käinud. Aime soovib lugejareise soojalt kõigile.

Eesti Kiriku kauaaegne peatoimetaja Sirje Semm on ajalehes meenutanud, et reisikihk ärkas 2001. aastal, kui toimetuse töötajad, nende pereliikmed ning lehetellimuse vormistamise loterii võitjad külastasid Kõrvemaa pühakodasid. Kolmel järgmisel aastal olid reisirid väiksemale seltskonnale ja 2005. aastal kuulutati välja esimene avalik lugejate suvereis. Üle 20 aasta kestnud traditsioon on viinud reisihimulisi lugejaid põnevaisse paikadesse nii kodu- kui ka välismaal. Toimetusepere korraldab suveroise lojaalse lugejaskonna kasvatamiseks, silmaringi avamiseks ja lihtsalt heaks vaimseks meelelahutuseks. Viimati tehti Eesti Kiriku lugejareis Haapsallu ja Hiiumaale 2009. aastal.

Maria Strauss

SÜNNIPÄEVAD JUULIS

1. juuli	Riina Mahla Krista Vilta Johannes Barndök	
3. juuli	Liisa Ojaveer Marlon Olenko Kaspar Sahk	
4. juuli	Laura Jalakas Toivo Vaarmann	
5. juuli	Ronan Billi Vunk	
6. juuli	Helis Alp	
7. juuli	Maie Laadoga	92
8. juuli	Marje Hiie Emma Jämsa	
9. juuli	Madis Taavits	
10. juuli	Anu Turu	
12. juuli	Kairo Kliss	
13. juuli	Elvi Varik Märt Tohver Sandra Hansen	83
14. juuli	Merili Kasepalu Martin Palts	
16. juuli	Mirjam Heina Jane Madi	70
18. juuli	Marten Borman	
19. juuli	Jaanus Rankla	
20. juuli	Elve Pärtel Allan Martin Kristen Leemet	91
21. juuli	Ada Krevon	90
22. juuli	Rutt-Regina Kelviste Mare Tereping Heti Saareväli	65
23. juuli	Marii Kasepalu Elsbeth Kiisk Paula Lood	
24. juuli	Moonika Dokka	
26. juuli	Sigrid Veske Kati Pillesaar	
27. juuli	Kristjan Tamm	
28. juuli	Ülo Krevon Marii Kalda	89
29. juuli	Helme Kariis Sirje Pinsol Iris Kalju	76
30. juuli	Tiia Laar	
31. juuli	Sirje Johannes Kaarel Pärn	55

PALJU ÕNNE JA ÕNNISTUST SÜNNIPÄEVALASTELE!

MEENUTUSI JUUNIKUUST

3. juunil oli Haapsalus kiriku meediapäev. Toitlustamise korraldas „Piibel köögis” toimkond.

11. juuni kirikukontserdil laulis Tallinna Kaarli koguduse koor Canorus.
Organist-koorijuht Piret Aidulo, viulil Toomas Bubert.

16. juunil andis RAM toomkirikus kontserdi
Rudolf Tobiase 150. sünniaastapäeva puhul.

20. juunil laulis toomkirikus
Washingtoni Ülikooli kontsertkoor.

17.–18. juunil külastasime sõpruskogudust Inglismaal Tunbridge Wellsis.
Jumalateenistusel teenisin koos õpetaja Laurence Powelliga.

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNESE KOGUDUS

KOGUDUSE KANTSELEI: Kooli tn 6, avatud kolmapäeval ja reedel kell 10–14.
Kohtumine koguduse õpetaja piiskop Tiit Salumäega palume eelnevalt kokku leppida.

Kantselei 473 7166
Õpetaja 528 0635
E-post haapsalu@eelk.ee
Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>
Facebook [facebook.com/search/top?q=eelk%20haapsalu%20p%C3%BCha%20johannese%20kogudus](https://www.facebook.com/search/top?q=eelk%20haapsalu%20p%C3%BCha%20johannese%20kogudus)
Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu
Pangakonto IBAN EE811010602003965006 EELK HAAPSALU PÜHA JOH. KOGUDUS
Arvelduskonto (SEB);
IBAN EE442200001120274032 EESTI EVANGEELSE LUTERLIKU
KIRIKU HAAPSALU PÜHA JOHANNESE KOGUDUS (SWEDBANK).

Registrikood 80210533

Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et infokiri tuleks ka Sinu e-posti aadressile, siis palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee

EELK tegemistest saab lugeda <https://e-kirik.eelk.ee/>, <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>

Jaani kirik on avatud teelistele R 11–14, L 11–17, P 13–16.

Toomkirik on avatud pühapäeviti kell 10–12.30. Piiskopilinnuse muuseumi kaudu saab kirikut külastada E–L 10–18, P 13–18.

Koguduse külalistele on kirik avatud ettetellimisel haapsalu@eelk.ee

Piiskopilinnuses toimuvate ürituste kohta vt lähemalt <http://www.haapsalulinnus.ee>

TOIMETUS

Tiit Salumäe E-post tsalumae@yahoo.com, 528 0635
Kristel Engman E-post engmankristel@gmail.com
Lia Salumäe E-post salumae.lia@gmail.com, 5303 9835
Lehte Ilves E-post lehte.ilves@gmail.com
Maria Strauss E-post mariastrauss@gmx.de
Sirje Jätsa E-post sirjejatsa@hotmail.com
Teno Ilves E-post teno.ilves@gmail.com
Anne Vooremaa E-post annevooremaa933@gmail.com
Heli Tammik E-post vanakaru11@gmail.com

Koguduse häälekandja ilmub alates septembrist 2008. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja ettepanekuid, millest Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumeid saaksid võimalikult paljud huvilised. Teatage soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse.

